

BU-SAK 09/2012
Ott-SAK 02/2012

Til Bydelsutvalget

Dato: 19.12.2011

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

2011/1596-

Silje Gitlestad, 234311109

011.1

FORSLAG TIL NAVNEENDRING GALGEBERG

Saksopplysninger

Bydelsadministrasjonen mottok 1. desember 2011 oversendelse av henvendelse angående navneendring av Galgeberg fra Byrådsavdeling for miljø og samferdsel (MOS). MOS henviser til bydelen, som har ansvaret for fastsetting og endring av stedsnavn, som rette innstans for videre behandling og besvarelse av henvendelsen.

Erling Haaland har 08.11.2011 oversendt et brev til byråd for miljø og samferdsel ved Ola Elvestuen, om forslag til navneendring. Haaland ønsker ikke at buss 20 fra Skøyen til Galgeberg, skal bruke stedsnavnet Galgeberg, og foreslår istedenfor å bruke stedsnavnet Jordal. Haaland ønsker heller ikke at veiskilt på Carl Berners plass, hvor han bor, skal ha skilt med Galgeberg på, og foreslår å bytte disse med et annet navn i samme veiretning, som Bjørvika.

Haaland har skrevet innlegg i Aften (29.06.2011, se vedlegg), og det har tidligere vært en artikkel om saken på trykk i Aften (01.04.2009, se vedlegg). I følge uttalelse fra daværende leder av bydelens Navnekomité i sistnevnte artikkel skulle Navnekomiteen i bydelen behandle saken om stedsnavnet Galgeberg, og legge saken frem for bydelsutvalget våren 2009. Bydelsadministrasjonen kan ikke se at dette er blitt gjort, og ber derfor Bydelsutvalget (som på nåværende tidspunkt ikke har oppnevnt en Navnekomité) ta stilling til saken på nytt.

Vedlagt følger Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo, vedtatt av Bystyret 30.08.2000, samt BU-sak 08/2008 Retningslinjer for behandling av saker vedrørende navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i bydel Gamle Oslo og utskrift av bydelsutvalgets behandling og vedtak i saken.

Punkt 6 Vilkår for navneendringer i Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo, lyder: *Endring av navn på gate, veier, plasser m.v. i Oslo må bare foretas der eksisterende navn innebærer betydelig praktisk ulempe. Ved endring av navn på gater, veier, plasser m.v. skal vilkår for navnsetting som angitt i punkt 5 legges til grunn ved valg av nytt navn.*

I Oslo byleksikon (4. utgave 2005) står følgende om Galgeberg:

Galgeberg, boligstrøk ved Vålerenga, opprinnelig det gamle navn på byens rettersted siden middelalderen, den gang kalt Martestokker. På et kart fra 1745 sees galge og steile inntegnet

på Galgeberget. Her var også gapestokk. Området ligger i dag mellom Strømsveien/ St. Halvards gate, i hovedsak på oversiden av Åkebergveien, omtrent der hvor den store U-formede boligblokken nå ligger. Plassen i gatekrysset het 1866-1934 Justisplassen. I forbindelse med boligbyggingen ble store deler av berget sprengt bort. De siste urørte rester av Galgeberget kan derfor i dag bare sees mellom St. Halvards gate, Justiskroken og Åkebergveien i form av en liten fjellknaus. Den utgjør de nederste deler av Galgeberget(...).

Bydelsdirektørens kommentarer

Bydelsdirektøren viser til punkt 6 Vilkår for navneendringer i Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo, som lyder: *Endring av navn på gate, veier, plasser m.v. i Oslo må bare foretas der eksisterende navn innebærer betydelig praktisk ulempe. Ved endring av navn på gater, veier, plasser m.v. skal vilkår for navnsetting som angitt i punkt 5 legges til grunn ved valg av nytt navn.*

Bydelsdirektøren kan ikke se at navnet Galgeberg innebærer en betydelig praktisk ulempe, og foreslår derfor at det opprettholdes.

Bydelsdirektøren innstiller til bydelsutvalget å fatte følgende vedtak

Bydelsutvalget viser til punkt 6 Vilkår for navneendringer i Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo, som lyder: *Endring av navn på gate, veier, plasser m.v. i Oslo må bare foretas der eksisterende navn innebærer betydelig praktisk ulempe. Ved endring av navn på gater, veier, plasser m.v. skal vilkår for navnsetting som angitt i punkt 5 legges til grunn ved valg av nytt navn.*

Bydelsutvalget kan ikke se at navnet Galgeberg innebærer en betydelig praktisk ulempe, og vedtar derfor at det opprettholdes.

Bydel Gamle Oslo

Lasse Østmark
bydelsdirektør

Randi Nagelhus
avdelingsjef

Vedlegg:

1. Brev fra MOS med vedlegg, 7 s.
2. Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo, 2 s.
3. BU-sak 08/2008 Retningslinjer for behandling av saker vedrørende navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i bydel Gamle Oslo, 5 s.
4. BUs behandling og vedtak i BU-sak 08/2008, 2 s.

Oslo kommune
Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Bydel Gamle Oslo
postmottak@bgo.oslo.kommune.no

Se 09/25
011.1

BYDEL GAMLE OSLO			
Saksnr.	11.1596		
Dato	1 DES 2001		
Saksno.	Sigi		
Arkivnr.	011.1	Dok.nr.	1
Ansvarlig		Sign.	

Dato: 30.11.2011

Deres ref:

Vår ref (saksnr):
201105395-2

Saksbeh:
Arne Willy Hortman, 23461228

Arkivkode:
011

OVERSENDELSE AV HENVENDELSE ANGÅENDE NAVNEENDRING

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel (MOS) har mottatt en henvendelse fra Erling Haaland datert 8. november 2011 angående ønske om navneendring av Galgeberg. MOS har det overordnede ansvaret for kommunens arbeid innen miljø, samferdsel, idrett og kommunalteknikk. På bakgrunn av at det er den enkelte bydel som har ansvaret for fastsetting og endring av stedsnavn, oversendes henvendelsen til Bydel Gamle Oslo som rette instans for videre behandling og besvarelse.

Med vennlig hilsen

Per Morstad
seksjonssjef

Arne Willy Hortman
rådgiver

Godkjent og ekspedert elektronisk

Vedlegg 1: Henvendelse fra Erling Haaland

Vedlegg 2: Kopi av avisinnlegg

Kopi: Erling Haaland, Hekkveien 1 0571 Oslo

Byrådsavdeling for miljø og
samferdsel

Postadresse:

Rådhuset, 0037 Oslo

E-post: postmottak@byr.oslo.kommune.no

I

201105345-1

Öste, 8/11-11.

Boqvist Oda Grevstam,
leder för miljö- och samfundsl.
Öste Rådhus.

Förslag till namnändring.

1. förslag: Namn-ändring för
buss-selskapet Ruter, linje 20
från Skogen till Gulbyberg - med
res från Skogen till Järstad. (eventu-
ellt goda områden).
2. förslag: Namn-ändring på buss
Rutens plats av de 5 närvarande
skiltene Gulbyberg till Rådjurka
eller till ett annat namn i
samma direktiv.

Da väntningsperioden på
Rutens på Gårdsringen på Rindstee
sitts denna platsen oöppnat
eller så kan jag inte kan
vill till i så snart Gulby-
berg på 5 städer på platsen.
För oss som dagligt ser
dette området og opplyde om

II

1939-45 og efter krigen så
billeder og film om menneskes
kæmpelse i en galge, marker
dette diprisme.

Et godt navn måtte
være Bjørnka som selv små
børn kan lære å uttale med et
sån å miske naffesønnen.

Buss linje 20 Skogen - Galgebreen
er heller ikke bra. Bussen passerer
over Carl Berners plass og til 12
ganger i timen til sin endestasjon
i Jordalstgt.

Med tanke på de kommende
ideelliser og Holmestollen passerer
den Nappstrøm og videre til Jordal hvor
Jordal Områderenter på OL-2022
i ishockey.

Jeg tror at din etat er best
til å behandle dette forslaget mitt
til beste for Oslo befolkning.

Håper på et positivt svar

Med vennlig hilsen

Carlina Hvaland,
Carl Berners plass, Fekknesen 1.
Heddelgøy Oslo.

Bort med Galgeberg?

Kulturhistorie. I Aften 29. juni følger Erling Haaland seg sterkt plaget av navnet Galgeberg og ønsker at det blir fjernet fra både skilt og busser. Tja, skal denne logikken følges opp så er det en rekke navn i Oslo som står i faresonen. Hva med bussen til Helsfyr? Navnet kommer fra nederlandsk, og det betyr rett og slett helvetes ild. Den eksklusive adressen Tjuvholmen har sitt navn av at tyver ble

*Kulturhistorien er
Galgeberg, må en god-
ta. Men å spare veder-
Oslo by at har alle
bussene henger
på 200 år siden er
gått ut på dakt.*

Erling Haaland

hengt der på 1700-tallet. Tøy-

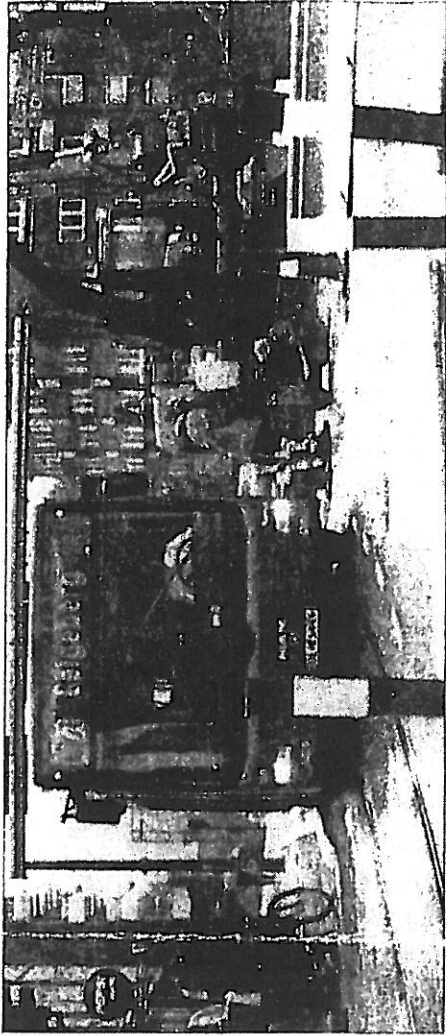
en betyr gjødselsenga. I Sør-
kedalen finner vi gården Pins-
le, og i Nordmarka ligger
Bjørnsjøhelvetet. Ormøya og
Ulvøya er heller ikke noen
spesielt trivelige navn. Navn
er verdtfull kulturhistorie, og
det er vel egentlig bare nyttig
å bli minnet om at gode,
gamle dager også hadde sine
mørke og uhyggelige sider.

**Frode Korslund
Gamlebyen**

Onsdag 29. juni 2011

Offenposten aften.

DEBATT

Bort med Galgeberg både på skilt og busser, mener Erling Haaland.

FOTO: OLAV OLSEN

Bort med Galgeberg

Triveligere. Da det ble bevilget 170 millioner kroner til rehabilitering av Carl Berners plass, var vi spente på resultatet. For oss fotgjengere er det blitt bedre med bredere fortau og sikrere fotgjengeroverganger. Omgivelsene ble triveligere med trær og prydbusker og flere butikker. Men en ting er skuffende. Det er navnet Galgeberg på veiskiltene. Tidlig i anleggsperioden skrev jeg til Oslo kommune, veivesenet og Ruter at det nå var en unik anledning til å skifte ut det gamle navnet til et navn som er i daglig bruk. De takket for forslaget, men Galgeberg-navnet var så godt innarbeidet at det ble

som før. I dag er ikke henging av mennesker noen aktuell straffemetode i Norge. I 1815 vedtok Stortinget at den metoden skulle avskaffes. Norge har også protestert overfor land som henger fanger i fengslene. At Ruter fortsatt bruker Galgeberg på sine busser synes merkelig. De kjører opp til tolv ganger i timen over Carl Berners plass. Dessuten kjører ikke bussene innom Galgeberg. Men har sin endeholdeplass i Jordalgata. Ved å benytte navnet Jordal ville det blitt en rullende reklame for idrettsanleggene der. I dag har ikke Galgeberg noen reklameeffekt, selv etter å ha kjørt åtte kilometer

gjennom Oslos boligstrøk fra Skøyen. Galgeberg i bydel Gamle Oslo er fredet, men ikke her på Carl Berner. Navnet på veiskiltene burde skiftes ut med navn som Bjørvika eller andre navn på steder i samme veiretning. Av de fem Galgeberg-skiltene her er et plassert ved nedgangen til T-banen. Navnet er det første jeg ser når jeg ser ut av vinduet om morgenen. Det er lite hyggelig følelse når en for sitt indre ser mennesker hengende i en galge. Ikke før Galgeberg-navnet er skiftet ut er rehabiliteringen av Carl Berners plass ferdig.

**Erling Haaland
Carl Berners plass**

Skremt av «Galgeberg»

Beboere foreslår at navnet fjernes fra kartet

Ved neste møte skal bydelens navnekomité overveie om «Galgeberg» er for utbyggelig.

ENSPIELLE BRANTRUD

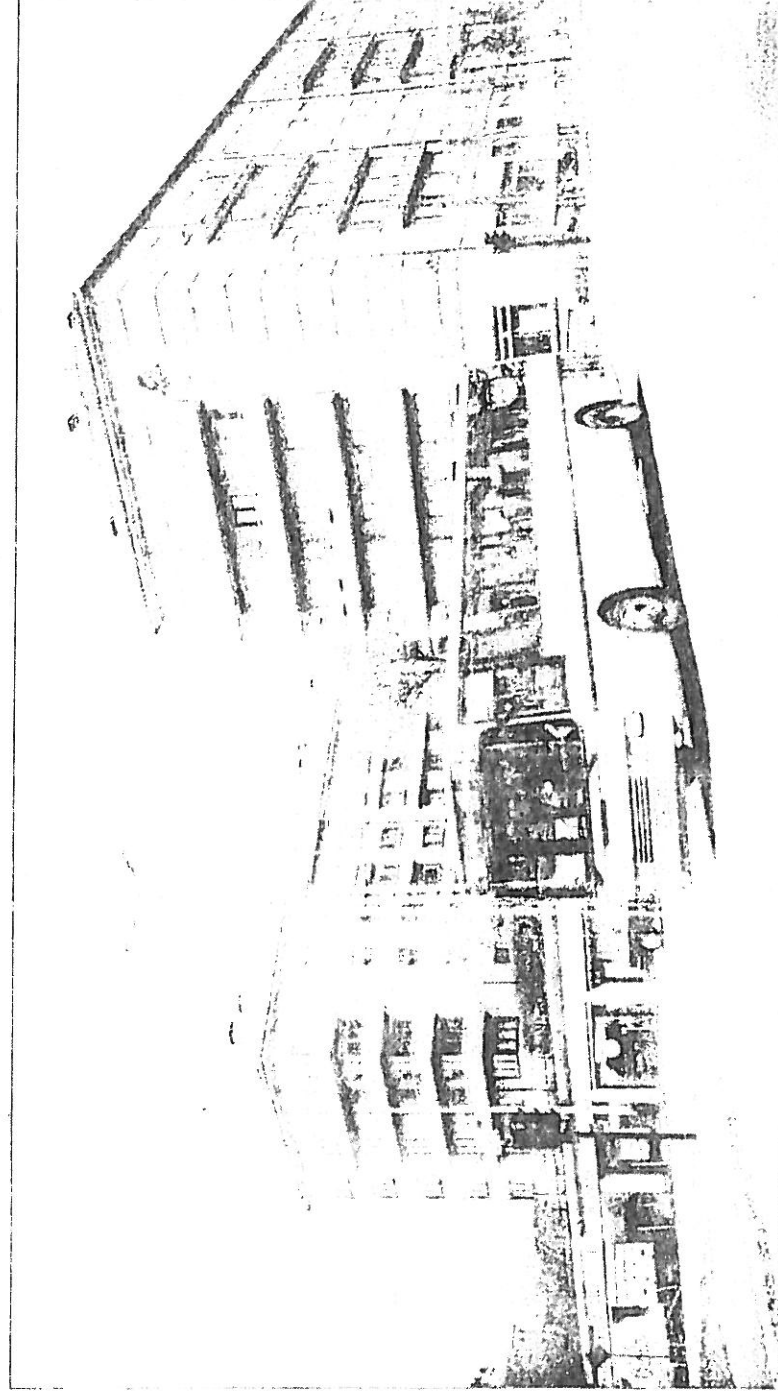
– Navnet Galgeberg er arvet fra middelalderen, men da galgen senere ble fjernet, burde også stedsnavnet blitt fjernet og overlatt til historikerne, skriver et eldre ektepar i et brev de har sendt til både byrådsleder Erling Lae og ordfører Fabian Stang.

Årlig og henrettelser

Beboerne fra Carl Berner mener at Galgeberg gir uheldige assosiasjoner, spesielt for eldre og innvandrere som har opplevd krig og henrettelser. De håper at minnene om det tidligere henrettelsesstedet kan viskes ut. Og foreslår Jordal som betegnelse på hele området. Brevet er sendt videre til bydelen, som skal behandle forslaget i neste navnekomité-møte.

Bydelen kan bytte navn

Bydelen har i utgangspunktet myndighet til å fastsette stedsnavn og andre navn på gater og plasser. Hvis de skal endre navn må «eksisterende navn innebære betydelig praktisk ulempe». Bystyret må avgjøre saken

I middelalderen het plassen Mortustokken og var stedet for offentlige henrettelser. Galgen skal ha stått der gårdsplassen i det store boligkomplekset Galgeberg 3 på nordsiden ligger.

dersom et navn endres med en annen begrunnelse.

– Noen vil si at det er litt bilsart å kalle opp et sted etter en galge eller en henrettelsesplass. Men fjerner vi dette navnet, er det å foreta en retusjering av historien. Galgeberg er et svært gammel navn, sier leder for bydelens navnekomité, Tore Vige-rust.

Han er heller ikke begeistret for forslaget om å omdøpe området til Jordal.

– Galgebung er en fjelknaus, ingen dal. Kalle et fjell for en dal ville være et språklig misforståelse, mener han.

«Mortustokken»

Lokalhistorikeren har derimot andre forslag. Han mener kan

være bedre, blant andre Mortustokka eller Mortustokken. Et annet aktuelt navn kan være Justitsplassen, som var navn på en grunneiendom på dette stedet omkring år 1800.

– Dette er ikke spesielt sannsynlig, men vi skal behandle saken iløpet av våren og legge forslaget frem for bydelstvalget.

Jobber fortrinnsvis med å sette nye navn på gater i Bjørvika, Kværnerdalen og Ensjo.

De får også innspill fra folk som ønsker at gater blir oppkalt etter personer. Svært sjelden får de innspill der folk ønsker stedsnavn fjernet.

ARKIVFOTO: EIKAR SOLVOLL

14-09

Statens vegvesen

Erling Haaland
Hekkveien 1
0571 OSLO

Behandlende enhet:
Region øst

Saksbehandler/innvalgsnr:
Berit Kreken - 24058041

Vår referanse:
2010/168110-002

Deres referanse:

Vår dato
02 09 2010

Forslag til navneendring - Galgeberg

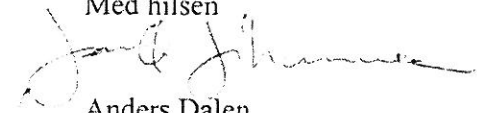
Vi viser til tidligere korrespondanse vedr. bruken av Galgeberg som stedsnavn i vegvisningssammenheng.

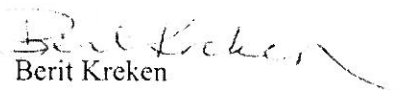
Det er Oslo kommune som har vedtaksmyndighet på navn på bydeler, geografiske steder, kommunale gater, veger, torg m.f.. Dersom kommunen beslutter at et stedsnavn ikke lenger skal benyttes vil Statens vegvesen forholde seg til det.

I forbindelse med forvaltningsreformen gjeldende fra 01.01.2010 ble Ring 2 nedklassifisert fra riksveg til kommunal veg.

Til orientering kan nevnes at vegvisningen langs E6 Strømsvn. (tidligere RV190 Stømsvn.) / Lodalen delvis skal skiftes ut som følge av nytt vegsystem i Bjørvika. I den forbindelse vil det bli innført vegvisning til "Ring 2 Carl Berners pl." fra E6 Lodalsbruene. Dette visningsmålet innføres med bakgrunn i den funksjonen Carl Berners pl. har som knutepunkt i vegrutesammenheng. Galgeberg vil dermed utgå som vegvisningsmål fra E6 Lodalsbruene.

Trafikk Oslo
Med hilsen

Anders Dalen
Fung. seksjonsleder

Berit Kreken

Postadresse
Statens vegvesen
Region øst
Postboks 1010
2605 Lillehammer

Telefon: 815 22 000
Telefaks: 61 25 74 80
firmapost-ost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Østensjøveien 34
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Ruter#

Erling Haaland

Hekkveien 1
0571 OSLO

Saksbehandler E. Watterud
Deres ref
Vår ref 2010/11103
Dato 16.06.2010

Forslag til navneendring

Takk for deres henvendelse vedrørende forslag til navneendring på områder i din omgivelse.

Vi beklager at du opplever skilting med navn som du ikke liker.

NB. Vi har sendt ditt forslag videre til rette avdeling hos oss. Ruter forholder seg til de innarbeidede navnene som finnes på steder og områder i Oslo. Det er lite Ruter kan foreta seg for å endre på eksisterende navn.

Vi beklager dette.

Med vennlig hilsen
Ruter As

E. Watterud
konsulent

*Jeg har ikke fått noe svar
fra din rette avdeling hos Ruter
Oslo,*

Erling Haaland.

Vedlegg

Oslo kommune
Byrådsavdeling for kultur og utdanning

Instruks

INSTRUKS FOR NAVNSETTING AV GATER, VEIER, Plasser m.v. I OSLO

Jfr. sak 488, Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo, vedtatt av bystyret 30.08.2000 og sak 1040, Ikrafttredelse – delegasjon, vedtatt av byrådet 23.01.2001.

1. Virkeområde

Instruksen kommer til anvendelse og skal legges til grunn ved navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo. Instruksen gjelder for Oslo kommune.

2. Formål

Instruksen skal bidra til mest mulig effektiv og betryggende beslutningsprosess ved navnsetting og navneendring av gater, veier, plasser m.v. i Oslo.

Instruksen har til hensikt å sikre en mest mulig enhetlig praksis ved navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo.

3. Definisjoner

I denne instruksjonen forstås sentrum sone som det til enhver tid gjeldende avgrensede område av byens sentrum fastsatt av bystyret i forbindelse med bystyrets vedtak om desentralisert bydelsforvaltning.

Gater og veier som krysser bydelsgrenser defineres som tilhørende den bydel hvor gaten eller veien anses ha sin begynnelse. Tilsvarende gjelder gater og veier som går ut av/inn til sentrum sone.

4. Administrasjon/forvaltning

Byrådet fatter endelig avgjørelse i navnesaker, herunder navnsetting og navneendring for gater, veier, plasser m.v. i sentrum sone.

Byrådet gis myndighet til å korrigere gate-, vei- og plassnavn m.v. som er feil skrevet i sentrum sone. Byrådet har i sak 1040 i kraft av – Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. av 23.01.2001 vedtatt:

I medhold av bystyrets vedtak 30.08.2000, sak 488 om instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. videredelegeres til byråd for kultur og utdanning myndighet til å korrigere gate-, vei- og plassnavn m.v. som er feil skrevet i sentrum sone. Slike vedtak oversendes fortløpende kultur- og utdanningskomiteen til orientering.

Bydelsutvalgene selv fatter endelig avgjørelse i navnesaker, herunder navnsetting og navneendring for gater, veier, plasser m.v. i den enkelte bydel. De alminnelige saksbehandlingsregler for bydelsutvalgene og andre folkevalgte organer nedfelt i Reglement for bydelene kommer til anvendelse.

Bydelsutvalgene skal selv korrigere gate-, vei- og plassnavn m.v. som er feilskrevet.

5. Villkår for navnsetting

Ved navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo bør det i størst mulig grad tas hensyn til eksisterende navn i det aktuelle området. For øvrig kan man ved navnsetting av gater, veier, plasser m.v. benytte navn knyttet til:

- a) Stedegne eller hevdvunne navn,
 - b) gårdsnavn, husmannsplasser og lignende,
 - c) kjente/stedstilknyttede betydningsfulle avdøde personer eller
 - d) kjente steder
- i den enkelte bydel.

Navn på personer som er i live skal ikke benyttes som gate-, vei- eller plassnavn m.v. i Oslo.

Gate-, vei- og plassnavn m.v. i Oslo av samme kategori bør i størst mulig grad søkes samlet i samme strøk. En bør unngå å bruke gate-, vei- og plassnavn m.v. som kan forveksles med navn som allerede er i bruk i Oslo.

6. Villkår for navneendringer

Endring av navn på gater, veier, plasser m.v. i Oslo må bare foretas der eksisterende navn innebærer betydelig praktisk ulempe. Ved endring av navn på gater, veier, plasser m.v. skal villkår for navnsetting som angitt i punkt 5 legges til grunn ved valg av nytt navn.

7. Rapportering

Byrådets vedtak i navnesaker oversendes fortløpende til Kultur- og utdanningskomiteen til orientering. Bydelsutvalgenes vedtak i navnesaker oversendes fortløpende byrådet ved den byrådsavdeling som har ansvaret for kulturområdet som underretter Kultur- og utdanningskomiteen.

8. Endring av instruks

Byrådet delegerer myndighet til selv å vedta mindre vesentlige endringer i instruks.

9. Ikrafttredelse

Denne instruks trer i kraft fra det tidspunkt byrådet bestemmer.

Byrådet har i sak 1040 – Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. av 23.01.2001 vedtatt:

Oslo kommunes instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. trer i kraft fra 01.02.2001

Oslo kommune
Bydel Gamle Oslo
Bydelsadministrasjonen

BU-SAK 08/2008
OKN-SAK 04/2008

Bydelsutvalget

Dato: 03.01.2008

Deres ref:

Vår ref (saksnr):
2008/9

Saksbeh:
Randi Nagelhus, 23431115

Arkivkode: 011.4

RETNINGSLINJER FOR BEHANDLING AV SAKER VEDRØRENDE NAVNSSETTING AV GATER, VEIER, Plasser M.V. I BYDEL GAMLE OSLO

Bakgrunn

Bydelsutvalget i bydel Gamle Oslo har i forrige periode navnsatt en rekke gater og plasser i Bjørvikaområdet, Stiklestadkvartalet på Grønland og i Kværnerområdet.

Det er bydelsutvalgene som fatter endelig avgjørelse i navnesaker, herunder navnssetting og navneendring for gater, veier, plasser m.v. i den enkelte bydel. Bydel Gamle Oslo vil også i tiden framover få ansvar for behandling av flere navnesaker knyttet til større fortettings- og byutviklingsprosjekter. Bydelsdirektøren mener derfor det er viktig å ha gode rutiner som sikrer en enhetlig og ryddig behandling av denne typen saker i bydelen.

I BU-sak 14/2006 har bydelsdirektøren redegjort for hvilke lover og regelverk som finnes for navnssetting, i saken er det også foreslått hvilke rutiner bydelen bør ha i navnssettingsaker.

Bydelsutvalget nedsatte også i forrige periode en navnekomite for forberedelse av sakene.

Følgende vedtak ble fattet i BU-sak 14/2006:

"Bydelsutvalget slutter seg til bydelsdirektørens forslag til "Retningslinjer for behandling av saker vedrørende navnssetting av gater, veier, plasser m.v. i Bydel gamle Oslo", men vil påpeke følgende:

- Det vil kunne være aktuelt å navnssette private områder/veier også i tilfeller hvor dette ikke er nødvendig eller hensiktsmessig kun i forbindelse med tildeling av offisielle adresser.*
- Ved høring av forslag til navnssetting av gater, veier, plasser m.v. kunngjøres dette i to aviser også før dette blir lovpålagt f.o.m. 01.08.2006.*
- Ved navnssetting av gater, veier, plasser m.v. med navn knyttet til personer, vil nærmeste familie være aktuell høringsinstans."*

I denne saken gjentas lovgrunnlaget og rutinene som det er redegjort for i ovennevnte sak.

Bydel Gamle Oslo
Bydelsadministrasjonen

Besøksadresse:
Platousgate 16

Postadresse:
Postboks 9406 Grønland
0135 Oslo

Internett: www.oslo.kommune.no

E-post: postmottak@bgo.oslo.kommune.no

Telefon : 02180
Telefaks: 23431001
Bankkonto: 60040606079
Org.nr.: 974778742

- 181 -

Lover, regler og retningslinjer for fastsetting av stedsnavn, herunder navn på gater, veier, plasser m.v.:

Regler for tildeling av offisielle adresser, navnsetting og skilting av gater

Kommunens plikt til å føre register (GAB¹) over grunneiendommer, herunder tildeling av offisiell adresse, skilting og nummerering/omnummerering av grunneiendom, er hjemlet i delingsloven.² Nærmere bestemmelser om kommunens ansvar og myndighet ved tildeling av offisiell adresse, herunder navnsetting, er fastsatt i forskrift.³ Av forskriften framgår det at alle gater/vegstreknings eller områder som blir brukt til adressering, skal tildeles et navn som er entydig innenfor kommunen. Navnet bør mest mulig følge den lokale navneskikken, samtidig som det bør være lett å skrive og oppfatte. Gjeldende regler for skrivemåte for stedsnavn må følges. Navnet fastsettes av kommunen⁴. Forskriften har ingen bestemmelser om høring og klageadgang på kommunens vedtak.

Kommunen kan fastsette utfyllende regler om adressetildeling.⁵

Regler om fastsetting av skrivemåten av stedsnavn⁶

Regler om fastsetting av skrivemåten av stedsnavn, herunder gatenavn, er fastsatt i *Lov om stadnamn* av 18.05.1990. Det er også fastsatt forskrift om skrivemåten av stedsnavn.⁷

Kommunestyret, eller den det gir fullmakt, skal gjøre vedtak om skrivemåten av navn på kommunale gater, veier, parker, torg, plasser, bydeler o.l.⁸

Regler for saksbehandling

Forskrift til delingsloven har ingen bestemmelser om høring før kommunen treffer vedtak om navnsetting av gater m.v. Forskriften har heller ingen bestemmelser om klageadgang på kommunens vedtak. Ettersom kommunens vedtak i navnesaker ikke er å anse som et enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand, er det pr. i dag ikke adgang til å klage på kommunens vedtak om navnsetting av gater, plasser m.v. etter delingsloven.

Stadnamnlova har bestemmelser om begrenset høring (gjelder skrivemåten av stedsnavn):

- Navnesaken må på forhånd, dvs. før vedtak fattes, legges fram for den statlig oppnevnte navnekonsulenten som kan gi råd om skrivemåten.⁹
- Lokale organisasjoner har rett til å uttale seg i saker som gjelder stedsnavn organisasjonen har særlig tilknytning til.¹⁰

Alle skriftformer som er endelig fastsatte, skal meldes til *Stadnamnregisteret* av det organet som har gjort vedtaket.¹¹

¹ GAB; grunneiendom, adresse, bygning. Plan- og bygningsetaten har ansvaret for føring av GAB-registeret, og for tildeling av offisielle adresser, nummertildeling og adressemeldinger til GAB. Det skal også sendes melding til hjemmelshaver/fester ved tildeling og endring av adresser. Samferdselsetaten (SAM) har ansvaret for skilting av gater, veier, plasser m.v.

² Lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (dell.) av 23.06.1978.

³ Forskrift til lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven). Del. av myndighet. Fastsatt av Miljøverndepartementet 19.10.1979.

⁴ Forskrift til delingsloven, pkt. 15.6.

⁵ Dell. § 4-1 og forskriftens pkt. 15.13.

⁶ Stadnl. § 1, 1.ledd: *Stadnamn tyder i denne lova namn på geografiske punkt, liner og område som kan kartfestast.*

⁷ Forskrift om skrivemåten m.v. av stadnamn. Fastsatt av Kultur- og kirke departementet 05.07.1991.

⁸ Stadnl. § 6, 2. ledd 1. punktum.

⁹ Stadnl. § 7, 3. ledd.

¹⁰ Stadnl. § 7, 1. ledd 4. punktum.

¹¹ PBE har ansvar for vidererapportering av alle vedtak om nye stedsnavn/endringer i eksisterende stedsnavn til *Stadnamnregisteret* ved Statens kartverk. Jf. § 7-1 i Forskrift om skrivemåten m.v. av stadnamn.

Stadnamnlova § 8 inneholder også regler for klage på skrivemåten av stedsnavn. Klageretten gjelder kun de som har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn i hht. stadnl. § 6.1. ledd bokstav a-c. Dette gjelder offentlige organer, selskaper som eies fullt ut av det offentlige og stiftelser opprettet av det offentlige, samt lokale organisasjoner med særlig tilknytning til et stedsnavn.

I *Lov om endringer i lov av 18. mai 1990 nr 11 om stadnamn m.m.* som trådte i kraft 01.08.2006, er det krav om at saken skal gjøres kjent gjennom kunngjøring i minst to aviser som er alminnelig lest på stedet, eller på annen måte. Klageadgangen er fortsatt svært begrenset. Lovendringen åpnet ikke for allmenn klageadgang, for eksempel for beboere i et område.

Retningslinjer for behandling av navnesaker i Oslo kommune

Bystyret har vedtatt "Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo kommune".¹²

I hht instruksens pkt. 4 har byrådet og bydelene fått myndighet til å fatte endelig vedtak i slike saker:

- Byrådet fatter endelig avgjørelse i navnesaker, herunder navnsetting og navneendring for gater, veier, plasser m.v. for sentrum sone. Byrådet er også gitt myndighet til å korrigere gate-, vei- og plassnavn m.v. som er feil skrevet i sentrum sone.
- Bydelsutvalgene selv fatter endelig avgjørelse i navnesaker, herunder navnsetting og navneendring for gater, veier, plasser m.v. i den enkelte bydel.
- Bydelsutvalgene skal selv korrigere gate-, vei- og plassnavn m.v. som er feilskrevet.

Bydelsutvalgets vedtak i navnesaker skal i hht. pkt. 7 i instruksens oversendes til Byrådsavdeling for næring og kultur som underretter Kultur- og utdanningskomiteen. Byrådsavdelingen varsler også følgende etater om vedtatte navneendringer:

- Samferdselsetaten
- Plan- og bygningsetaten
- Brann og redningsetaten
- Ullevål Universitetssykehus (AMK-sentralen)
- Hafslund Nett AS

Plan- og bygningsetaten vidererapporterer alle vedtak om nye stedsnavn og endringer i eksisterende stedsnavn til *Stadnamnregisteret* ved Statens kartverk. Jf. § 7-1 i *Forskrift om skrivemåten m.v. av stadnamn*.

Bydelsdirektørens kommentarer

Behovet for entydige offisielle adresser er åpenbar. I følge Forskrift til delingsloven skal alle gater/vegstreknings eller områder som blir brukt til adressering tildeles et navn som er entydig innenfor kommunen. Navnet bør mest mulig følge den lokale navneskikken, samtidig som det bør være lett å skrive og oppfatte. Ved navnsetting av gater/byrom/områder må også behovet for oversikt, gjenkjennelighet og lesbarhet ivaretas slik at det blir enklest mulig å orientere seg i byen både for gående, syklende og kjørende. Stedsnavn/gatenavn har også en viktig

¹² "Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo kommune" ble vedtatt av bystyret 30.08.2000, sak 488, og trådte i kraft 01.02.2001.

historiefortellende, identitetsskapende og sosial funksjon. Det er viktig at alle disse elementene ivaretas i navnsettingsprosessen. Jf. også bystyrets navnsettingsinstruks.

Bydelsutvalget i Gamle Oslo har ved behandlingen av navnesakene i Bjørvika ønsket en offentlig debatt med kunngjøring og høring av navneforslagene før endelig vedtak fattes¹³, selv om slike høringsrunder pr. i dag ikke er lovpålagte. Bydelsdirektøren anbefaler at dette følges opp i framtidige navnesaker. Aktuelle høringsinstanser er:

- Statens navnekonserver for Østlandet og Agder (gjelder skrivemåte/er lovpålagt)
- Lokale lag og organisasjoner som har særlig interesse av vedtaket: Fellerrådet for historielagene i Oslo, Oslo Byes Vel, lokale historielag og lokale beboer- og velforeninger avhengig av hvilket nærområde som er berørt i den enkelte sak.
- Direkte berørte hjemmelshavere/festere (ved navneendring).
- Kommunale etater: Byantikvaren, Byarkivet, Plan- og bygningsetaten, Samferdselsetaten.

Bydelens hjemmeside kan benyttes aktivt i forbindelse med innhenting av forslag til gatenavn og ved høring. Lovpålagte høringsinstanser og andre direkte berørte bør så langt mulig varsles i eget brev.

I bystyrets instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo kommune er det nedfelt rammer og retningslinjer for hvordan denne typen navnesaker skal behandles. I hht. pkt. 4 i navnsettingsinstruksen har bydelene fått myndighet til å fatte endelig vedtak i navnesaker innenfor bydelens grenser. Der gater/veier krysser bydelsgrenser er myndigheten tillagt den bydelen der gaten har sin bebyggelse.

Alminnelige saksbehandlingsregler for bydelsutvalgene, nedfelt i reglement for bydelene, skal komme til anvendelse også i disse sakene, jf. pkt. 4 i bystyrets navnsettingsinstruks. Dette innebærer at bydelsdirektøren forbereder sakene, og legger sakene fram for bydelsutvalget for politisk behandling og vedtak.

Bydelsdirektøren vil anbefale at bydelsutvalget oppnevner en fast navnekomité bestående av 3 medlemmer som skal virke i hele valgperioden. Dette for å få bedre oversikt og kontinuitet i navnsettingssakene. Navnekomitéens funksjon skal være å foreslå navn på nærmere definerte offentlige gateløp, plasser og torg etter at komiteen mottar henvendelse om dette. Komiteen skal så oversende forslaget til bydelsdirektøren som legger forslaget til grunn for høringer. Bydelsdirektøren fremmer på bakgrunn av forslag fra navnekomiteen og vurdering av høringsuttalelser sak for bydelsutvalget som fatter vedtak i saken. Navnsetting av private veier vil kun være aktuelt der dette er nødvendig eller hensiktsmessig i forbindelse med tildeling av offisielle adressenavn¹⁴.

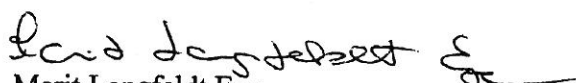
¹³ I *Forskrift til delingsloven* er det ikke krav om høring før kommunen treffer vedtak om navnsetting av gater m.v. I *Stadnamnlova* står det at saka skal legges fram for *stadnamnkonserverane* som skal gi råd om skrivemåten av stedsnavn før vedtak fattes. Lokale organisasjoner har også rett til å uttale seg i saker som gjelder stedsnavn organisasjonen har særlig ei tilknytning til.

¹⁴ *Forskrift til delingsloven*, pkt. 15.5.

Bydelsdirektøren innstiller til bydelsutvalget å fatte følgende vedtak:

1. Bydelsutvalget tar sak om "Retningslinjer for behandling av saker vedrørende navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Bydel Gamle Oslo" til etterretning.
2. Bydelsutvalget nedsetter en navnsettingskomité bestående av 3 medlemmer som skal fungere i hele valgperioden.

Bydel Gamle Oslo

Marit Langfeldt Ege
bydelsdirektør

Randi Nagelhus
avdelingsjef

Vedlegg: Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo kommune, vedtatt av bystyret 30.08.2000, sak 488.

Utrykte vedlegg: Lov av 23.06.1978 nr. 70 om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven eller dell.).
Forskrift til lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven). Del. av myndighet. Fastsatt av Miljøverndepartementet 19.10.1979.
Lov av 18.05.1990 nr. 11 om stadnamn.
Forskrift om skrivemåten m.v. av stadnamn. Fastsatt av Kultur- og kirke departementet 05.07.1991.
Lov av 10.06.2005 nr. 53 om endringer i lov av 18. mai 1990 nr 11 om stadnamn m.m. (trer i kraft 01.08.2006)

- 185 -

Tiltaksliste pkt 6.4: Mer målrettet bruk av frivillighetsmidler, nytt strekpunkt:

25 % av frivillighetsmidlene øremerkes til lokale aktører og tiltak som knyttes til miljø, LA21 og bærekraftig utvikling.

**BU-sak
08/2008**

**RETNINGSLINJER FOR BEHANDLING AV SAKER VEDRØRENDE
NAVNETTING AV GATER, VEIER, Plasser m.v. I BYDEL
GAMLE OSLO**

Bydelsdirektørens innstilling:

1. Bydelsutvalget tar sak om ”Retningslinjer for behandling av saker vedrørende navnetting av gater, veier, plasser m.v. i Bydel Gamle Oslo” til etterretning.
2. Bydelsutvalget nedsetter en navnettingskomité bestående av 3 medlemmer som skal fungere i hele valgperioden.

Oppvekst, kultur og nærmiljøkomiteens behandling:

Olaf Svorstøl på vegne av Rødt fremmet følgende forslag:

1. Bydelsutvalget viser til regelverk for navnetting av gater, veier, plasser med videre.
2. Bydelsutvalget oppnevner en fast navnekomite bestående av 1 medlem fra hvert parti i BU som skal virke i denne valgperioden.
3. Funksjonen er å foreslå navn etter hvert som komiteen får henvendelse om det.
4. Bydelsdirektøren legger forslagene til høring blant Vel, beboerforeninger og de historiske lagene i bydelen. Etter høringen lager Bydelsdirektøren sak for Bydelsutvalget med utgangspunkt i komiteens forslag og høringskommentarer.

Kjersti Holden på vegne av SV fremmet følgende forslag:

5. Det vil kunne være aktuelt å navnette områder/gater også i tilfeller hvor dette ikke er nødvendig kun i forbindelse med tildeling av offisielle adresser.

SV ønsker å ta inn følgende i retningslinjene:

”Det vil kunne være aktuelt å navnette private veier/ områder også i tilfeller hvor dette ikke er nødvendig eller hensiktsmessig kun i forbindelse med tildeling av offisielle adresser.”

Oppvekst, kultur og nærmiljøkomiteens votering:

Bydelsdirektørens forslag: fikk ingen stemmer og falt.

Rødt’s forslag: enstemmig vedtatt.

SV’s forslag fikk 1 stemme og falt (SV).

Oppvekst, kultur og nærmiljøkomiteens innstilling til bydelsutvalget:

1. Bydelsutvalget viser til regelverk for navnetting av gater, veier, plasser med videre.
2. Bydelsutvalget oppnevner en fast navnekomite bestående av 1

- medlem fra hvert parti i BU som skal virke i denne valgperioden.
3. Funksjonen er å foreslå navn etter hvert som komiteen får henvendelse om det.
 4. Bydelsdirektøren legger forslagene til høring blant Vel, beboerforeninger og de historiske lagene i bydelen. Etter høringen lager Bydelsdirektøren sak for Bydelsutvalget med utgangspunkt i komiteens forslag og høringskommentarer.

Bydelsutvalgets behandling:

Det ble ikke fremmet alternative forslag til vedtak.

Bydelsutvalgets votering:

Bydelsdirektørens innstilling ble satt opp mot OKNs innstilling. OKNs innstilling ble enstemmig vedtatt.

Etter dette lyder bydelsutvalgets vedtak:

1. Bydelsutvalget viser til regelverk for navnsetting av gater, veier, plasser med videre.
2. Bydelsutvalget oppnevner en fast navnekomite bestående av 1 medlem fra hvert parti i BU som skal virke i denne valgperioden.
3. Funksjonen er å foreslå navn etter hvert som komiteen får henvendelse om det.
4. Bydelsdirektøren legger forslagene til høring blant Vel, beboerforeninger og de historiske lagene i bydelen. Etter høringen lager Bydelsdirektøren sak for Bydelsutvalget med utgangspunkt i komiteens forslag og høringskommentarer.

BU-sak
09/2008

**VEDRØRENDE VALG AV LOKAL KLAGENEMND I BYDEL
GAMLE OSLO**

Bydelsdirektørens innstilling:

1. Bydelsutvalget velger 1 representant som er fast medlem av bydelsutvalget.
2. Bydelsutvalget korrigerer medlemmer og varamedlemmer i henhold til Kommunelovens § 38a.

Bydelsutvalgets behandling:

Hans Christian Lillehagen fremmet følgende forslag til punkt 3 på vegne av DnA:

Bydelsutvalgets votering:

Arbeidsutvalget gis fullmakt til å iverksette punkt 1 og 2.

Etter dette lyder bydelsutvalgets vedtak:

1. Bydelsutvalget velger 1 representant som er fast medlem av bydelsutvalget.
2. Bydelsutvalget korrigerer medlemmer og varamedlemmer i